

Asia: VN/1001/2020

Hallituksen esitysluonnos laajakaistarakentamisen tuesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Valtakunnallisen laajakaistahankkeen tavoite oli, että lähes jokaisella suomalaisella tulisi olla korkeintaan kahden kilometrin päässä kotoaan saatavilla sadan megan nettiyhteys. Tavoitteen saavuttamiseksi kiinteiden verkkojen rakentamista on tuettu haja-asutusalueilla julkisin varoin yli sadalla miljoonalla eurolla. Useat tuetut laajakaistahankkeet ovat kohdanneet talousongelmia ja laajakaistaa rakentaneet osuuskunnat ovat laajasti vaikeuksissa Suomessa. Tämä johtuu monta kertaa siitä, ettei kysyntä liittymille ole ollut ennakoidun suuruista ja liikevaihto ei riitä kannattavaan liiketoimintaan. Myös Juuan alueelle verkkoa rakentaneella Pielisverkko oy:lle on tehty useita lainajärjestelyjä.

Aikaisemmassa tukiohjelmassa kunnan piti käytännössä maksaa oma tukiosuus, jos se halusi tuetun laajakaistan alueelleen. Ainoastaan tiheästi asuttuihin kaupunkeihin löytyi markkinaehtoisia rakentajia, jotka tekivät asiakkaille edullisesti laajakaistan. Maaseutumaiset kunnat joutuivat lakisääteisen tuen päälle antamaan rakentamiselle lisäpanoksia, kuten lainoitusta, takauksia ja pääomituksia. Kahden vuoden takaisen selvityksen mukaan kunnat olivat lainanneet verkonrakentajille 85 miljoonaa euroa. Juuan osuus lainavelvoitteista oli lähes kolme miljoonaa euroa. Koska maaseutumaisille kunnille ei jatkossakaan löydy markkinaehtoisia ratkaisuja ja nykyisissä verkoissakin on runsaasti myymätöntä kapasiteettia, aikaisempi malli ei ole toimiva. Nyt esitetään käytännössä samoja ehtoja rakentamiselle kuin aiemmin, joka ei edesauta laajakaistarakentamista maaseutumaisille pitkien etäisyyksien alueille.

Esitetylle mallille vaihtoehtona lakiesityksessä on malli, jossa kuntien osuutta ei tarvittaisi.

”Ehdotetun lain 8 §:ssa säädetyn kunnan maksuosuuden (8, 22 tai 33 %) asemesta vaihtoehtoinen laajakaistarakentamisen tuen toteuttamismalli olisi toteuttaa valtiontukihankkeet ilman edellytystä kunnan osallistumisesta hankkeeseen. Vaihtoehdon etuna ehdotettuun nähden olisi, että valtiontuettujen laajakaistahankkeiden toteuttamiselle olisi yhdenvertaiset mahdollisuudet kaikkialla

Suomessa, minne nopea laajakaista ei rakennu markkinaehtoisesti. Tällöin myös niiden kuntien alueilla asuvat, joiden kunta ei esimerkiksi taloudellisista syistä voi tai halua osallistua laajakaistahankkeen kuluihin, voisivat päästä osittain valtiontuella rakennettujen yh-teyksien piiriin. Nyt ehdotetun tukimallin mukaisesti laajakaistayhteyksien piiriin on tavoitteena saada noin 10 000 uutta kotitaloutta. Mikäli kunnan maksuosuus poistettaisiin ja pysyttäisiin samassa 10 000:n tavoitteessa rakennettavien yhteyksien osalta, valtiontuen kokonaismäärää tulisi vastaavalla osuudella korottaa. Mikäli ohjelman kokoa ei kasvatettaisi ehdotetusta 5 miljoonasta eurosta, voitaisiin julkisella tuella rakentaa vähemmän yhteyksiä kuin nyt ehdotetulla tavalla, jossa kunta osallistuu kustannuksiin omalla osuudellaan.” (esitys sivu 16)

Vaikka tuettavien kiinteistöjen määrä olisi pienempi vaihtoehtoisella mallilla, se olisi kokonaisuuden kannalta kestävämpi tapa. Juuan ja muiden maaseutumaisten kuntien osalta verkko ei nykymallilla laajene, sillä kunnat eivät voi kasvattaa omaa riskiään laajakaistarakentamisesta. Malli siis johtaa siihen, ettei laki täytä tavoitteitaan lainkaan. Suoraan valtiontuella rakennettava verkko mahdollistaisi verkon laajenemisen Juuassa, vaikka laajeneminen olisikin laskennallisesti vähäisempää. Hallituksen tulisi valita esityksessä oleva malli 2, jossa kuntien osallistumista verkon rakentamiseen ei edellytetä.

Jäppinen Aki
Juuka

Hirvonen Markus
Juuan kunta - Kunnanhallitus